

I. év: 2014. szeptember 1. - 2015. augusztus 31.

A kutatás első évében a részt vevő kutatók elsősorban könyvtári, levéltári kutató munkát, anyaggyűjtést végeztek itthon valamint Hollandiában és Flandriában. Emellett azonban aktívan részt vettek a kulturális transzfer témájába vágó konferenciákon előadásokkal, cikkeket publikáltak és nemzetközi workshopot szerveztek.

Gera Judit tevékenysége:

- a. Konferencia1: University College London/10th Biennial Conference of the Association for Low Countries Studies (ALCS2014), 2014.09.10: 'Louis Couperus's The Hidden Force as a Novel of Hybridization' [Louis Couperus De stille kracht c. műve mint a hibridizáció regénye]
- b. Konferencia2: Csehország, Olomouc, Palacky Universiteit, 2015.05: 'De Hongaarse receptie van Anne Frank' [Anne Frank magyarországi recepciója]
- c. Konferencia3: IVN Colloquium Neerlandicum, Universiteit Leiden, 2015.08.17 : 'Implementatie van literair vertalen als vak in het universitaire curriculum' [A műfordítás implementációja az egyetemi curriculumba],
- d. Workshop1 (szervezőként és résztvevőként): Budapest, ELTE, a hollandiai Huygens Instituut és a Leuveni Katolikus Egyetem együttműködésében szervezett nemzetközi workshop, 2015.05: De Hongaarse receptie van de Leeuw van Vlaanderen van Hendrik Conscience [Hendrik Conscience *Flandria oroslánja* c. regényének magyarországi recepciója].

Az előadások mindegyike megjelent különféle (konferencia)kötetek fejezeteiként.

Réthelyi Orsolya tevékenysége:

- a. Konferencia1: Petra - E project workshop (Misano, Olaszország) 2015. március 19-21. 'Application of the Framework for Literary Translation to collective translations: The case study of the translation of the Middle Dutch Beatrijs into Hungarian'.
- b. Konferencia2: The Sixty-First Annual Meeting of the Renaissance Society of America. (Berlin), 2015. március 26-28
'Szulejmán szelleme Buda vára fölött. Buda visszafoglalása (1686) a holland nyelvű drámairodalomban.'
- c. Konferencia3: Translating the Literatures of Small European Nations. Clifton Hill House, University of Bristol, 2015. szeptember 8-10.
A konferencián során referensként a szervezőkkel tárgyalt a tapasztalatokról és együttműködési lehetőségekről.

Törő Krisztina tevékenysége:

Magyarországi könyvtárakban végzett kutatásokat a hollandról magyarra fordított művek adatbázisának elkészítéséhez.

Varga Orsolya tevékenysége:

- a. Konferencia1: 2015 március 30- április 1

A Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesülete (MANYE) konferencia: előadás Roitelet vagy rohadt lé? Annie. M.G. Schmidt varázslatos világának fordítása címmel. Az előadás kibővített anyaga a *Fordítástudomány* című folyóirat 2015/1 számában jelent meg.

b. Konferencia2: 2015 május 19-23

Comenius Regionális Néderlandisztika Konferencia (Comenius, Regionale Vereniging voor Neerlandistiek), Olomouc-Brno: konferenciaelőadás a holland gyermek- és ifjúsági irodalom fordításának kihívásai, kérdései tárgykörében: 'Lijster of winterkoninkje? Het vertalen van de bijzondere wereld van Annie M.G. Schmidt'

Az előadás anyagát kibővítve tudományos cikket írt a konferenciakötetbe 'Lijster of winterkoninkje? Uitdagingen bij het vertalen van jeugdboeken -- címmel.de bijzondere wereld van Annie M.G. Schmidt' címmel, ami 2015 őszen jelent meg a *Brünner Beiträge zur Germanistik, Nordistik und Neerlandistiek* című tudományos folyóiratban.

c. Konferencia3: 2015 augusztus 18-22

Nemzetközi Néderlandista Egyesület (Internationale Vereniging voor Neerlandici, IVN) kongresszusa: 'Lijster of winterkoninkje? Het vertalen van de bijzondere wereld van Annie M.G. Schmidt'

Tanulmányút:

Amszterdam 2015 április 25- május 1.

Az UBA (Universiteitsbibliotheek Amsterdam) Egyetemi Könyvtárban végzett kutatást a magyarról hollandra fordított művek inventarizálása, rendszerezése témájába. Célja a fellelhető eddigi (a 19. századtól napjainkig) magyar-holland irodalmi fordítások feltérképezése volt. A könyvtárban megtalálható mintegy 140 tételt/fordítást dolgozott fel az adatbázis számára, valamint konferencia előadást írt a holland ifjúsági és gyermekirodalom fordításának témaköréből.

II. év: 2015. szeptember 1. - 2016. augusztus 31.

A kutatás második évében számos rendezvény, konferencia került megszervezésre. Folytatódott a magyarországi és külföldi forrásfeltárás: könyvtári, levéltári kutatásokat végeztünk, szakirodalmat gyűjtöttünk, konzultációkat folytattunk szakemberekkel Magyarországon, Hollandiában és Belgiumban.

- 2015. október 1-jén a három magyarországi tanszék közreműködésével workshopot szerveztünk a Visszatükröződések munkacímű, a németalföldi és magyar kulturális kapcsolatokat a középpontba állító, készülő holland irodalomtörténet társszerzőivel együttműködve. A találkozó célja az volt, hogy ismertessük azokat a témákat, amelyet az egyes társszerzők a készülő könyvünk számára kidolgoztak, valamint, hogy a szerkesztők bemutassák az általános koncepciót és együtt megvitassuk a terveket és lehetőségeket. A műhelybeszélgetésen a szerkesztőbizottság elmondta a készülő könyv terveit és ütemezését, majd két egymást követő poszter-szekcióban a szerzők bemutatták egymásnak és az érdeklődőknek az eddig megírt fejezeteiket, s lehetőség nyílt ezek személyes megvitatására is. Ezen az alkalmon részt vesz Prof.dr. Dirk De Geest (KU Leuven) és Dr. Ton van Kalmthout (Huygens ING, Den Haag), a projekt holland / flamand tanácsadó testületének két tagja is.

- A műhelybeszélgetés után közvetlenül, annak zárásaként, ünnepélyesen megnyitottuk az ELTE BTK új kutatóközpontját (Németalföld és Magyarország – Kulturális Transzfer Kutatóközpont / De Lage Landen en Hongarije - Onderzoekscentrum voor Culturele Transfer). A Központot megnyitották:

- a. Gajus Scheltema, a Holland Királyság magyarországi nagykövete
- b. Katherine Raeymaekers, a Belga Királyság Nagykövetségének tanácsosa
- c. Prof. Borhy László, az ELTE BTK dékánja
- d. Prof. Knipf Erzsébet, a Germanisztikai Intézet igazgatója

A vendégek megtekintették a Kutató Központ a németalföldi és magyar kulturális kapcsolatokat reprezentáló könyvgyűjteményét. Ez az intézmény részben a kulturális transzfer témakörében végzendő kutatásoknak kíván keretet adni, részben pedig olyan feladatokra vállalkozik, amelyek a holland nyelvű kultúrát kiviszik az egyetem falain túlra is, amelyek tehát nem tartoznak szorosan az egyetemi tevékenységek körébe, de az egyetem tekintélye azonban méltó helyszínt biztosít a tervezett programoknak.

Az ELTE Néderlandisztikai Kultúráközvetítő Központja helyt ad

- a németalföldi és magyar kulturális kapcsolatokat reprezentáló köteteknek, folyóiratoknak, dokumentumoknak, és mint speciális könyvtár, segíteni kívánja az e témakörben folyó kutatásokat

- aktuális hollandiai és belgiumi flamand kulturális kérdésekről szóló beszélgetéseknek

- olvasókörnek, melyben holland nyelvű irodalmi alkotásokról beszélgetünk

- kiadók, újságírók, diplomaták, művészettörténészek, itt működő holland és belga érdekeltségű cégek meghívásának, melynek keretében kötetlen, de egy téma köré szerveződő, orientáló beszélgetésekre kerülhet sor

- tudományos és népszerűsítő előadásoknak a holland / flamand nyelv, irodalom és kultúra témájában, szélesebb közönség számára, esetenként holland-flamand előadóművészek, zenészek, írók, költők meghívásával

- a készülő, magyar nyelvű holland irodalomtörténet írásához szükséges kutatásoknak; a Weerkaatsingen/Visszatükröződések munkacímét viselő kötet, mely az ELTE, a Károli Református Egyetem és a Debreceni Egyetem Néderlandisztika Tanszékeinek együttműködésében íródik a Holland Nyelvunió támogatásával, a kulturális transzfert központi kategóriaként használja

Az eseményt fogadással zártuk. A Németalföldi – Magyar Kulturális Transzfer Kutatóközpontunkhoz egy honlap kapcsolódik, melynek egyik része a kutatásokról számol be, online elérhetővé tesz a témában írt és írandó cikkeket, tanulmányokat, másik részét a 2016-17-es tanévben induló Klaar is Kees/Kész a kláris c. holland-magyar digitális irodalmi antológia alkotja, melyben diákjaink műfordításait közöljük rövid bevezető tanulmányok kíséretében. A holland nyelvből magyarra átültetett szövegek anyagot szolgáltathatnak a más irodalmakat kutató, de a holland nyelvű irodalom iránt érdeklődő kollégák valamint érdeklődő kiadók, folyóiratok számára, amelyek holland nyelvű irodalmat szeretnének megjelentetni. A honlap harmadik része pedig magyar és holland nyelvű kulturális közvetítők rövid életrajzát közli a leendő kutatásokat elősegítendő.

- 2015. október 2-án az irodalomtörténet szerkesztői – jelen OTKA-pályázat tagjai közül Gera Judit, Pusztai Gábor és Réthelyi Orsolya – és a tanácsadó testület szűkebb körben beszélt a készülő kötetéről. A készülő holland irodalomtörténet projekt keretében Dr. Ton van Kalmthout (Huygens Instituut, Den Haag) és Prof.dr. Dirk De Geest (KU Leuven) volt a tanszék vendége.

- 2015. október 15-16-én workshopot szerveztünk a PETRA E néven futó nemzetközi ERASMUS+ projekt és az OTKA keretében, amelynek témája a műfordítás felsőfokú oktatásának módszertana volt.. (Lsd. a projektről a CEATL honlapján: [http://www.ceatl.eu/eu-grant-for-strategic-partnership-in-education-of-literary-translators.](http://www.ceatl.eu/eu-grant-for-strategic-partnership-in-education-of-literary-translators))

- 2016. március 10-12: Nemzetközi konferenciát szerveztünk: Small is Great. Cultural Transfer through Translating the Literatures of Smaller European Nations (A kicsi – nagyszerű. A kulturális transzfer és a műfordítás kapcsolata a kis európai nemzetek kultúrájában és irodalmában) címmel. A Skandinavisztika Tanszékkel közösen szervezett konferenciát Prof. Dr. Borhy László, az ELTE BTK dékánja, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja nyitotta meg. Beszédében hangsúlyozta a téma fontosságát és aktualitását, és azt a tényt, hogy az európai kultúrát az úgynevezett nagy vagy jól ismert nyelvek kultúrái mellett a kevésbé ismert nyelvek kultúráinak színes és változatos szövedéke alkotja, s ezt a szövedéket becsben kell tartanunk, ha nem akarjuk, hogy szakadások keletkezzenek benne. A keynote előadók között olyan neves professzorok szerepeltek, mint Gillis Dorleijn (University of Groningen), Andreas Hedberg (University of Uppsala), Ton van Kalmthout (Huygens ING, The Hague), Reine Meylaerts (KU Leuven), az azóta elhunyt Mihály Szegedy-Maszák (ELTE Budapest) és

Jahn Holljen Thon (University of Agder). A konferencián ötvennél is több kutató és oktató vett részt tizenhat országból, Törökországtól Finnországon át Izlandig és Angliáig. Az előadások témái az irodalmi és kulturális intézményrendszerektől kezdve, a nagy transznacionális hálózatokon, a határok és határátlépések dinamikáján valamint a műfordítók és a műfordítás funkcionális megközelítésén keresztül az egyes kultúrák közvetítői komplex tevékenységének vizsgálatáig, a kulturális transzferrel kapcsolatos elméletek újragondolásáig széles spektrumot fogtak át. A konferencia szervezésében komoly szerepet vállaltak a néderlandisztika és skandinavisztika szakos hallgatók is, akik a regisztráció, a büfé és a vendégek fogadása körüli tevékenységek mellett az előadásokat is meghallgatták. A rendkívül innovatív tematikájú konferencia nagy sikerrel zárult, s a javarészt fiatal részt vevők elégedettségüknek adtak hangot azzal kapcsolatban, hogy az egyébként többnyire izoláltak tekintett kutatásaik ezen a fórumon meghallgatásra és visszhangra találtak.

A konferenciát az alábbi szervezetek támogatták:

- Dánia, Norvégia, Svédország és Hollandia magyarországi Nagykövetségei
- A KU Leuven Centre of Reception Studies kutatóközpontja
- A Holland Nyelvunió (Nederlandse Taalunie)
- a Norwegian Centre for International Cooperation in Education,
- A Svéd Intézet

• valamint az OTKA 111786-os számú Kis irodalmak találkozása c. projektje. A konferencia szervezésében kiemelkedő szerepet vállalt Réthelyi Orsolya.

• 2016. április 21. Megrendeztük 9-ik Elckerlijck/Akárki-estünket az Írók Boltjában. Témája: Chaja Polak, holland író Salka című regénye, melyet Gera Judit fordított magyarra és a Park kiadó gondozásában jelent meg. A beszélgetés résztvevői voltak: Réthelyi Orsolya néderlandista mint moderátor, Pécsi Katalin irodalomtörténész, Ritter Andrea pszichológus és Gera Judit néderlandista, műfordító. A beszélgetésen az író is részt vett.

• 2016. május 31: az ELTE BTK Kari Tanácstermében megnyílt az Amszterdami Anne Frank Ház és az ELTE BTK Néderlandisztika Tanszékének, (Gera Judit vállalt ebben részt) közös szervezésében a Ha az lehetek, aki vagyok c. kiállítás, mely Anne Frank életéről és elpusztításáról, a történelmi háttérrel szól. A kiállítás különlegessége az volt, hogy szövegét a Néderlandisztika Tanszék MA elsőéves diákjai fordították Gera Judit vezetésével. A fordítás során felmerült számos például a holokauszt mint a kulturális transzfer egyik transznacionális témája és az ezzel kapcsolatos elméleti és gyakorlati kérdés is. A kiállítást többek között Dr. Orosz Éva rektorhelyettes asszony és Őexcellenciája, Gajus Scheltema, Hollandia magyarországi nagykövete nyitotta meg. Az eseményen részt vett Ilan Mor, Izrael magyarországi nagykövete is.

III. év: 2016. szeptember 1. - 2017. augusztus 31.

A 2016.szeptember1. és 2017 augusztus 31. közötti időszakot az elmélyült kutatás és ennek kézzel fogható eredményei jellemezték. Ezt bizonyítják a pályázat résztvevőinek témába vágó, jelentős publikációi mind holland, mind magyar nyelven. Ezt tartom a pályázat ezen szakasza egyik legjelentősebb eredményének.

Gera Judit, Pusztai Gábor és Réthelyi Orsolya tanulmányai kivétel nélkül beépülnek majd a készülő, a holland nyelvű irodalom egész történetét bemutató *Visszatükrötődések. A holland nyelvű irodalom története* c. nagy, átfogó, Magyarországon, de az egész világon is úttörőnek számító irodalomtörténetbe. Azért lesz úttörő jelentőségű ez a kötet, mert a holland nyelvű irodalom történetének bemutatásán kívül a holland, flamand és magyar kulturális, irodalmi és művészeti recepciók folyamatokat és az ezekben résztvevő kulturális mediátorokat is bemutatja.

Jelentős eredménye ennek az évnek továbbá, hogy összegyűlt egy 10-12 tanulmányból álló kötet anyaga, melynek címe: *Oda-vissza. A kulturális transzfer folyamatai Hollandia, Flandria és Magyarország között*. Ebben nem csak az irodalom közvetítői, hanem a jog, az orvostudomány, a színház, az egyetemi élet aktorai is megjelennek. A könyv az Eötvös kiadónál jelenik meg 2018-ban.

IV. év.: 2017. szeptember 1. - 2018. augusztus 31.

A negyedik, az NKFHI engedélyével meghosszabbított pályázat utolsó évében két jelentős tevékenység zajlott sikeresen. Az egyik a 2018. május 9-én a Debreceni Egyetem Néderlandisztika Tanszékén angol nyelven és május 10-én holland nyelven rendezett workshop az ELTE BTK Néderlandisztika Tanszékén, az OTKA-pályázat témavezetőjének, Gera Juditnak a szervezésében, amelyen két holland szakember, az Amszterdami Vrije Universiteit docense, Dr. Jacqueline Bel és az Amszterdami Huygens Tudományos Intézet főmunkatársa, Dr. Ton van Kalmthout jelenlétében, néderlandisztika szakos hallgatók illetve más, magyarországi néderlandista és nem néderlandista kollégák számára angol és holland nyelven bemutattuk négyéves tudományos tevékenységünket- ebben nyújtott segítséget Bernard Adams néhány fejezet angolra fordításával - és a pályázat keretében megjelenő *Oda-vissza. A kulturális transzfer folyamatai Hollandia, Flandria és Magyarország között* c. tanulmánykötetünk egészét, hollandul. A hollandiai szakemberek nagy elismeréssel nyilatkoztak a kötet tartalmáról. Egyikük, Dr. Ton van Kalmthout tanulmánya Tálasi Zsófia magyar fordításában szerepel is a kötetben. A workshopon a hollandiai vendégek visszajelzéseket adtak a készülő irodalomtörténet előadott fejezeteivel kapcsolatban és előadást is tartottak előadást a kulturális transzfer témakörében.

A másik tevékenység a kötet szerkesztése volt, melyet Vesztergom Janinával, a pályázat nem kutatói alkalmazásban lévő munkatársával együtt végzett Gera Judit, témavezető. Az egész évben tartó szerkesztési munkálatok magukban foglalták a kötetbe kerülő tanulmányok kiválasztását, összeállítását, szakmai lektorálását, stilisztikai szerkesztését és a lábjegyzetek egységesítését. Szoros együttműködés alakult ki az ELTE Eötvös kiadóval, s a gazdagon illusztrált kötet végül mind elektronikusan - Open Access URL: http://www.eltereader.hu/media/2018/07/Gera_Oda_Vissza_WEB-1.pdf - mind pedig papír alapú könyv formájában megjelent. A kötet talán a legjelentősebb eredménye a négy éves kutatásnak.